

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 6. An dolus vel error circa causam finalem irritat donationem, &
promissionem gratuitam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

Peccat tamen graviter fœmina, quæ munera acceptata ab amasio ea largiente ad alliciendum ejus consensum ad libidinem, quamvis ipsa nolit consentire ejus pravæ voluntati: nam fovet impurum ejus amorem, ac desiderium, & censetur illud approbare.

Resp. II. Si donator intendat donatarium ad certum finem obligare, donatio corruit, & donata restitui debet fine non impleto, sicut sit principalis finis donationis. *Est communis ex l. 8. cod. de convict. ob causas.* nam donator non vult rem esse alterius, nisi posita tali causa finali tanquam conditione.

Q. 6. *An dolus, vel error circa causam finalem irritat donationem, & promissionem gratuitam?*

Resp. Aff. *Est communis.* quia donatio, & promissio gratuita fit sub conditione, si causa finalis subsistat; & quia causa finalis est motivum substantiale donationis, & promissionis gratuitæ, quo proinde non subsistente, non subsistit actus: nam actus voluntatis non est sublatu[m] motivo volendi. Ergo si sit error circa causam finalem deest tunc volitio donandi, vel promittendi. Sic si quis falsò putans Trium esse consanguineam, dotem ei promittat, vel donet, quia est consanguinea, haec promissio, vel donatio nulla est.

Hinc tenentur ad restitutionem. *I. Quis*
fingit

finxit se habere aliquem conditionem, seu qualitatem, quæ requiritur, ut quis admittatur gratis in aliquod Collegium, vel Hospitale, vel ut accipiat aliquod plium legatum. Item qui finxit se pauperem, ut recipiatur gratis in seminarium fundatum pro pauperibus alienis: nam adest dolus & error circa causam finitatem, & conditionem, qua non posita nulla est intentio donandi, nec ullum jus nascitur.

2. Qui accipit aliquid ob causam fictam. 3. Qui se finxit pauperem, tenetur accepta titulo eleemosynæ restituere, vel donatori, quia adhuc illius sunt, nam non fuit voluntas dandi nisi vero pauperi; vel pauperibus, quia dum non constat donatorem revocasse voluntatem, censetur perseverare in priori voluntate dandi pauperi: unde tunc ejus voluntatem exequitur.

Secus, si error sit solum circa causam impulsivam, quæ nempe tantum movet ad faciendum, vel dandum promptius, facilius, non autem movet ad dandum simpliciter; quia eâ sublatâ adhuc est voluntas dandi: ut si Petro verè pauperi, sed simulanti pietatem des eleemosynam principaliter ob paupertatem.

CAPUT III.

De Mutuo, & usurâ.

Q. i. **Q**uid est Mutuum, seu Mutuatio?
Resp. Est contractus, quo res numero, pon-